

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 6. In omnilege, accesserunt laici ad Deum, per sequestros sacerdotes, etiam Balac Rex Idololatra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

§. 6. In omni lege, accefferunt laici ad Deum per sequeſtros ſacerdotes, etiam Balac Rex Idololatra.

Hinc clare tibi patebit: rem vſu valde frequentatam, etiam apud viros eximia ſanctitatis fuiſſe, vt quando beneficium quodlibet à Deo optarent impetrare, ad eum accederent, non per ſe, ſed medijs Sacerdotibus: & licet quiſlibet per ſe poſſit corde & voluntate ſua Deo adire præſentiam, vt dictum eſt; & ei cordis ſui aperire deſideria, vt omnibus nobis Chriſtus præcepit, ut accederemus: orantes: *Pater noſter, qui es in calis.* Nihilominus, quando magis efficacius optabant feliciorum rerum ſuarum expeditionem: ſalutem in infirmitatibus ſuis, vires in tentationibus, in mentis intentionibus exitum deſideratum, in puſillanimitate quietem, reſolutionem in anxietatibus, victoriam in bellis, Sacerdotes ſibi ſumebant in ſubſidium; ſeſe ex magna humilitate indignos iudicantes, qui ſeſe tantæ ſublimitatis inſeruire, quare per eorum hoc agebant miniſterium. Liqueſcit hoc in lege naturæ: & probatur in ſancta illa Rebecca, quæ (vt notat D. Chryſoſt.) anxietate quadam grauiori, & mortifero timore perculla, vapore quod duobus grauida filiis illos vtero ſuo materno concludoſos, inter ſe ſentiret colluſtari: *Collidebantur paruuli in vtero eius* recurrit in ſui reſedium ad Deum; *Perrexit, vt conſuleret Dominum.* Ne credideris (monet D. Chryſoſt.) eam per ſe hoc præſtitiffe, nequaquam, ſed per ſequeſtrum Sacerdotem. Quinimo credunt aliqui (teſtibus a Lib. 99. in Gen. b q. 65. in Gen.) D. Aug. & Theodoro) iſſe Melchizedech, licet plenè non probent. Sciebat autem hæc, & pias conſultationes cum Deo fauſtum fore exitum, ſi hoc medio foueantur. *Quid eſt (ait D. Chryſoſt.) perrexit, vt conſuleret Dominum? Cucurrit ad veram ſcientiam, & feſtinavit ad Sacerdotem miniſtrum, per quem latentium ſcientiam volebat diſcere, & enarraſſe omnia, quæ ſibi contigerant, dulciſſe diligenter omnia, miſericordie Deo per Sacerdotum linguam detegente ei omnia manifeſtate, & alacriorem eam reddente.* Modum illud Deum conſulendi in illo naturæ ſtatu, arduior voluiſſe explicare Eliu amicis patientiſſimi Iob, quando eum tot coaceruatis doloribus, laboribus, & infirmitatibus cernens oppreſſum, ei medium propoſuit, quo ſubſidium ſibi poſſit à Deo obtinere & reſedium, in quem

finem late diuagatur, proſequens modum, quo Deus ſæpius vtitur erga mortales, & modum, quem ſeruare tenetur homo agens cum Deo. Sæpenuero (ait) dum vult hominem Deus deuocare, & cum eo deducere, vt in ſe reuerſetur, & occaſionibus ſe ſubtrahat, ei ſcruentium immittit quo ſiſtitur, quemadmodum nobilis, equo indomito & petulco, qui ſe præcipitem agere molitur; clarius dico: morbum ei immittit, in lectum deicit; tenes doloribus angit extremis, eius & potus auferit appetentiam: omnia oſſa eius marceſcunt, trahitur ad ſuburbia mortis. *Incepit quoque per dolorem in lecto, & omnia oſſa eius marceſcere facit, abominabilis ei ſit in vita panis &c. appropinquabit corruptioni &c.* Erraueris ſi morbum quodam caſu credideris accidiſſe; nec ob hoc, nec ob illud; quod tibi perſuades & de quo multa habes, quæ opponas, euenit. Verum enim vero Deus eſt, qui te lecto proſternit, ad tuam ſalutem, vt a via illa veteri pedem ſubtrahas, quam tot annis es ingreſſus, nec vltro progrediaris. Quid ergo reſtat remediū, o Eliu? quid in hoc caſu arripiendum ad manum? Recurrit ad Deum, ſequeſtro Sacerdote, vno ex tot, qui hic ſunt milibus: *Si fuerit pro eo Angelus loquens vno de millibus &c. Miſerebitur eius Deus.* Vocat Sacerdotem Angelum, quo nomine eos Deus per Malachiam honorat: talis enim debet eſſe, & reſcipia eſt, in quantum ex officio ſuo interuentum agit, & mediatorum, hoc enim ſignificat Angelus. *Angelus enim Domini exercituum eſt* Malachi. Recurrit ergo homo ad Deum alicuius miniſterio Sacerdotis, qui pro eo loquatur, intercedat, offerat eius petitiones, libellos ſupplices & licet ſacrificia. Ait ergo Iob: Hoc tu agito? quo libereris ab infirmitatibus, quas pateris, quaſi ſignans, hoc fuſſe vnicum medium legis naturalis tempore maxime frequentatum.

In ſtatu vero legis ſcriptæ, idem repetimus egiſſe eos, qui eo, quo debebant modo proceſſerunt. Rex Saul eo adhuc tempore, quo recte, & ſecundum Dei bene placitum cuncta operabatur, vt ſecurum ſibi redderet negotii cuiusdam exitum, ac ſanam oblineret reſolutionem perdifficili cuidam dubio, quo grauius agebatur, illico recurrit ad Deum, medio Achia Sacerdote. Sacerdos ſiſtebat ſe Diuino conſpectui, cui a tergo Rex adſtabat: vt qui tali ſequeſtro ageret cum Deo. Cum vero ſic conſtitutus orti tumultum in caſtris perciperet, populum conclamantem, tumultuantibus Philiſthæis, volens periculo occurrere, ait Sacerdoti: *Centrahe manum*

Hom. 50. in Genef. Tom. 1. Gen. 22. a Lib. 99. in Gen. b q. 65. in Gen.

Iob. 33. 16 & ſeqq.

Malachi. 2. 1.

Centrahe manum

1. Reg. 14. *hi manum tuam.* Huius ex Diuino præscripto in regno successit David. Deo licet familiariter uteretur, secum nihilominus in cunctis suis afflictionibus ducerebat Sacerdotem; ut illo interuenio orationes, & supplicationes Deo dedicaret, proinde Abiathar Sacerdotem obtinere rogabat, ab eius latere non recederet, & securus viueret: quod in fidem ac tutelam suam eum recipere; & ut propriam suam vitam tueretur: *Mano mecum, ne timeas; Si quis quis fuerit animam meam, quæret & animam tuam, mecumque seruaaberis.* Quod si Deum consulere, seu rogare veller, consulere ac rogabat eum Sacerdote inter medio: unde dum vice quadam luto inhæret anxius & uicæ suæ dubius, eum Saule ad necem persequente. ut huic se eriperet, ad se citus uocat Sacerdotem Abiathar; cui ait; *Applica Ephod.* Erat autem Ephod (D. Hieron. *u. ac August. restibus b*) uelutis quadam particularis, quam sibi induebat Sacerdos ad Deum accessurus, cuius Diuinam Maiestatem repræsentabat propitiatorium super Arcam foderis Domini, & ut ego sentio, superpellicium erat, seu roquetum, quo nunc utuntur Sacerdotes, ut ad altare secum deferant. Stabat Sacerdos ante Arcam (ut ex textu probat doctissimus Caietanus) repræsentantem Dei quasi præsentem Maiestatem & retro post Sacerdotem David, quasi illo se protegens cui suggererat id, quod Sacerdoti à Deo erat deprecandum, & David orationem componebat, quam suo nomine Deo Sacerdos offerebat. Quid hoc Rex piissime? si tu, utpote sub huius ingenio, & scientiæ sublimioris, orationes constituisti & ornatas methodum Abiathar sacerdoti: cur eam in propria persona Deo non proponis? Quia cum David talis esset, qualis erat, opinatus est orationem suam Deo fore gratiorem, & acceptiorem, per manus eius, cui ex munere conuenit fid. lum Deo litare sacrificia & vota, & orationes offerre, qualis est ipse sacerdos, cui proinde melius visum est, non seipsum facie ad faciem Diuinis offerre conspectibus, sed medio sacerdote, cuius retro humeros stabat; & intellexit, hoc sibi magis prædesse. se coram Deo sistere, non in propria persona, quam indicabat indignam, sed in persona Sacerdotis, qui cum hoc ei ex officio conueniat, minus propria sua indignitate daret obstaculum. Satis hoc conueniens ei, quod Deus ordinarat, quando constituit Iosue Ducem populi sui, præcipiens, ut si quoties uoluerit aut consulere Deum, aut impetrare beneficium, ad eum accederet perorante

& sequetur Elcazar Sacerdote. Pro hoc si quid agendum erit, Elcazar Sacerdos consulat Dominum. Num. c. 27. Ex quo Dei præcepto D. Chrysostr. recte colligit, subiectionem quam tenentur ipsi Reges Sacerdotibus, illis utpote, quorum medio & intercessionem Deus Reges subiecerit. Si talis fuerit, in lege naturali, & scripta praxis, quanto magis in lege Euangelica talis est praxis frequentanda, in qua tot tantique Sacerdotes clarissimis & uotissimis suæ genti prærogatiuis, ut in eorum comparatione, antiqui illi, licet etiam Pontifices summi, sola fuerint figura, & depicti Sacerdotes. Quam (quæso te) Christus suis in Ecclesia tribuit potestatem? clauis regni caelorum eorum consignauit manibus: dum ait: *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt.* Examina D. Chrysostr. mus hæc Christi uerba, quibus hæc sua doctissima & elegantissima connectit: *Quidnam hoc aliud esse dicat, nisi omnem rerum celestium potestatem illis à Deo concessam?* Si igitur nollit eorum Sacerdotum sacrificium considerare, quid habent consideratione dignum cum hoc cuncta & quanta Deo fecerunt veteres Patriarchæ Abel, Noe, Abraham, Isaac, Iacob, & quæcumque in statu legis scriptæ, Deo fuerunt oblata, licet omnem numerum excedant. Eadem consideratur in illis dissimulando, quæ est inter Deum & creaturam: cum ipsi terrenam immolarent creaturam, quod hi autem Deo consecrant, unigenitus est Filius Dei; quocirca tanti est hoc sacrificium meriti, ut impossibile sit æterno Patri non infinites esse peracceptum, & gratissimum. Hinc collige, si qua in re Dei indiget auxilio, quod tui sit muneris, ad eum medio Sacerdote accurre; ipse tuo nomine legit sacrificium, quo ad aram accedente, retro ipsum te sistas, Deo per eius manus & uerba orationes tuas, desideria, & offerens sacrificium. Consuetudo est etiam hæc Ecclesiæ, ut orante Sacerdote, seu aliis occasionibus, ubi concurret populus, hic retro maneat Sacerdotem, orationes quoque collectæ dicuntur: quia in eis, quas Sacerdos instruit, colliguntur paciter totius plebis orationes, quo medio omnes sibi recte succurrunt. Quando Principes & Reges ad bella se præcingunt, exercitus conscribunt, itinera suscipiunt; ut Diuinum sibi conciliant munus, auxilium obtineant, res bene succedant, mediis agant Sacerdotibus, qui supplicent, attollant manus, & sacrosancta consecrent sacrificia. Cer-

17

Ioan. c. 20
23.
D. Cyr.
lib. 3. de
Sacerdo-
tio. Tom. 2.

Hieron. Bap. de la Nuz. Tom. 1.

K rament

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ramen inuit contra Amalec Iofue in montis valle, vt autem ei & militibus Deus concederet victoriam, ei subsidio fuerunt Moyfes & Aaron, in montis cacumine perorantes *Moyfes & Aaron in Sacerdotibus eius*; Et ne quis circa victoria aucto, em dubitaret, quo momento Moyfes manus declinabat, & ab oratione deseruabat: ecce Iofue prostratus, in fugam pulsus: & vero manus sursum extolleret, ecce vincit Iofue, profleratur Amalec, victoria & triumpho Iofue laeta ur. Hoc etiam medio voluit sibi consulere Rex infidelis & idololatra, vt re-

Nu. c. 22. Hom. 13. in 1. Nm.

fert scriptura, quam hystoriam ad rem perpendit Orig. Hic fuit Balac Rex Moabitarum. Intellexit ille Israelitas, populum copiosum, & fortissimum finibus suis appropinquare, timet sibi, & coacto Consilio tremoris sui exponit rationem. Tacta est alea, actum est de nobis: populus hic nos & regnum deuastaturus venit, & occupaturus. *Quia remedium Aduocemus nobis in auxilium Sacerdotem nocte vite virum.* Hic erat Balaam idolotum seu demoniorum Sacerdos. *Hinc requirit, & magnis promissis ad se curat adduci: erigantur altaria, Deo nostro litetur, & eius nobis auxilium deprecemur.* Accedit Balaam ad altare, sacrificium oblaturus, & ecce tibi Rex Balac pones Sacerdotem, totus corde & anima presens, fiducia plenus, se summumque populum hoc medio, quod sibi necessarium foret, adepturum. Egit hoc Rex infidelis & idolotum cultor maximas, cuius Dii demonia erant, & Sacerdos, cuius opem supplex implorabat, cuius utebatur opera, necromantia ius, & maleficium incantator. Ex æquo foret, vt nos idem ageremus, quando calamitatibus regnum opprimitur, vocaremus Sacerdotes, vt sacrificia ludent pro nobis, missas offerant: hoc enim medium omnium longe est efficacissimum. Aduersitatibus anxialis? infirmitates patris? Iuribus angustatis? matrimonium suscipis? opus integerrimam peccatorum facere confessionem & ex Spiritu sancto sua perfundat gratia? Accede ad Deum mediatore Sacerdote, qui accedat tuo nomine ad sacram aram incrementum liturgis sacrificium valoris & meriti insinuat, tu illum sequere corde, voluntate & anima.

An non tibi bene videtur hic Centurio illuminatus in Christi Domini cognitione, & quam eleganti stylo hoc nobis exponant Evangeliste? Hæcne id contemplari? E de nouerit Catholico, Christum verum esse Deum proinde ab illo requisit subsidium eius infirmitatis, quod nulla poterat prestare creatura, scilicet

serui sui paralytis iam iam morituri, Quo modo accedunt ad Deum fideles Principes, & sanctitate primores? non in propria persona, sed sequestro Sacerdote: pariter & in hoc Diuinam honorantes Maiestatem, cui proprium sit habere Sacerdotes, propriam confiteantur humiliter indigentiam, vt eam hic Centurio popalam est confessus, dum se indignum proclamauit, qui in propria persona diuino se litat obtutui; *Indignum me iudicauit, vt venirem ad te.* Ita vt, sicut vno in loco narrat S. Scriptura Rebecca & Dauidem recurisse ad Deum, & alio in loco declarat, accessisse mediis Sacerdotibus, quo actu supremam diuinamque protestabantur eius Maiestatem, ad quem medio Sacerdote accedebant, ita modo vnus narrat Evangelista, Centurionem ad Christum accessisse, alter vero modum explanat, nimirum mediis Sacerdotibus, quo significaret, Centurionem ad Christum accessisse ut ad verum Deum, qui profiteatur se cum illo agere, vt vni precipui sanctitate, cum Diuina egerunt Maiestate. Hæc D. Chryost. habetur expositio.

§. 7. Verius dixerit accessisse Centurionem ad Christum, licet d. firum, quam illos quos premissit medios, & qui propius cum eo sunt locuti.

Aliud præterea mysterium agnouit, & sub 18. in suo enucleat ingenio D. August. quam Diuina luce fuerit speculum hoc illustrat, qui cum Christo ageret, vt vero Deo, atque cum intelligeret, cum Christus esset verus Deus, eum accedendum non tam corpore quam anima, nos tam pedum corporalium pressibus, quam spiritualium intellectus & voluntatis. *Loquitur D. August. D. Marth. quando Centurio ait: Accessit ad eum Centurio. Proprie vocabularii Diuini idiomate: Alii uero in scriptura licet uisus seruauit Marthæ secundum scriptum est: Accedit ad eum, & illuminatus. Loquebatur Evangelista, de tali moris ingenio uero, proinde seruanda erat ei uerborum spiritus proprietates: que sit, supponendo, quam uetus & propius accessus ad Deum non sit pedum pressibus, qui terram calcant, & non uisibus digitis altius e solo atolluntur, sed qui sursum gradiantur, qui caelos penetrent, & qui super sidera tripudiant, pressibus intellectus uisus fide illuminati, & inflammatae charitate uoluntatis.*